№ 240. Czwartek 18. Października 1860. Rok wydania 50.

GAZETA LWOWSKA.

*Z Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: **Bez poczty:** kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.*

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Mianowany przez wysokie c. k. ministeryum sprawiedliwości notaryuszem w obrębie lwowskiego sądu krajowego z urzędową siedzibą we Lwowie Włodzimirz *Dulęba*, złożył dzisiejszego dnia w tutejszym wyższym sądzie krajowym przysięgę; co się niniejszem podaje do wiadomości publicznej.

Z c. k. wyższego sądu krajowego.

Lwów 16. października 1860.

Na mocy rozporządzenia wysokiego ministeryum spraw wewnętrznych z dnia 7. września l. 28243/2382 mają lokalne komisye uregulowania i zniesienia ciężarów gruntowych w Galicyi, w okręgu Krakowskim i na Bukowinie, z wyjątkiem komisyi w Zaleszczykach dla obwodów tarnopolskiego i czortkowskiego od dnia 1. listopada r. b. działać jako samodzielne władze, a sprawy przydzielone lokalnym komisyom rozporządzeniem wysokiego ministeryum z d. 31. października 1857 (l. 218 D. p. p.) mają przejść od tego samego dnia do c. k. władz obwodowych.

Z c. k. prezydyum namiestnictwa.

Lwów, dnia 12. października 1860.

Lwów, 17. paźd. Dnia 12. października wydana i rozesłana została część II. Dziennika ustaw państwa z r. 1860 dla administracyjnego okręgu Namiestnictwa we Lwowie.

Ta część zawiera:

Nr. 2. Patent cesarski z dnia 1. stycznia 1860, obowiązujący od 1. stycznia 1860 w całem cesarstwie, mocą którego zaprowadzone zostają niektóre zmiany w obwieszczeniu ustaw i rozporządzeń.

Nr. 3. Rozporządzenie cesarskie z dnia 6. stycznia 1860, obowiązujące w całej monarchyi, mocą którego zniesione zostają istniejące prawne ograniczenia co do zdolności świadczenia tych osób, które nie wyznają religii chrześciańskiej.

Nr. 4. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 16go stycznia 1860, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, mocą którego zniża się czas zadawnienia prowizyi od wszystkich publicznych zapisów długu.

Nr. 5. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 26go stycznia 1860, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z objaśnieniem najwyższego patentu z dnia 26. stycznia 1853 Dziennika ustaw państwa nr. 18, co do należytości od depozytów.

Nr. 6. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 30. stycznia 1860, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem weneckiego okręgu administracyjnego, królestwa Dalmacyi i Pogranicza wojskowego, względem ustanowienia przysięgłej straży polowej i postępowania w razie szkód polnych.

Nr. 7. Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 9. lutego 1860, obowiązujące w całej monarchyi, z wyjątkiem królestw Wenecyi i Dalmacyi, względem liczenia kosztów aresztu karnego za przestępców celnych.

Nr. 8. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, skarbu i policyi z dnia 11. lutego 1860, mocą którego podają się do wiadomości dodatkowe postanowienia do przepisu z dnia 29. stycznia 1853 Dziennik ustaw państwa nr. 16, względem wykonania najwyższego patentu o broni z dnia 24. października 1852 Dziennik ustaw państwa nr. 223.

Nr. 9. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 16. lutego 1860, obowiązujące w całej monarchyi, względem kompetencyi krajowego sądu salcburskiego i nadal co do sądzenia zbrodni, traktowanych w §§. 58 — 66 ustawy karnej.

Nr. 10. Rozporządzenie cesarskie z dnia 18. lutego 1860, obowiązujące w Galicyi, na Bukowinie i w wielkiem księstwie Krakowskiem, co do posiadania realności przez żydów.

Nr. 11. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 29go lutego 1860, obowiązujące w całej monarchyi, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, mocą którego rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 22. stycznia 1853, Dziennik ustaw państwa nr. 13, ma także zastosowanie do sądowych wyroków i rekwizycyi części terytoryalnych lombardzkich, odstąpionych królestwu sardyńskiemu.

Nr. 12. Patent cesarski z dnia 5. marca 1860, mocą którego zarządzone zostało wzmocnienie rady państwa nadzwyczajnymi radcami stanu, i wydane zostały postanowienia co do składu i zakresu czynności wzmocnionej rady państwa.

Nr. 13. Rozporządzenie cesarskie z dnia 5. marca 1860, mocą którego zarządzone zostają wybory do wzmocnionej rady państwa, mające być przedsiębranemi bezzwłocznie po zaprowadzeniu reprezentacyi krajowych, z tem dalszem postanowieniem, ażeby aż do zwołania nadzwyczajnych radców stanu, którzy mają być mianowani z grona reprezentacyi krajowych, tymczasowo powołani zostali inni zdolni mężowie z krajów koronnych do obrad w wzmocnionej radzie państwa, i ażeby wzmocniona rada państwa zgromadziła się w miesiącu maju 1860 dla rozpoznania budżetu państwa na rok administracyjny 1861.

Nr. 14. Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 14. marca 1860, obowiązujące w całej monarchyi, mocą którego w wykonaniu §. 4. najwyższego patentu z dnia 1. stycznia 1860 nr. 3. Dziennika ustaw państwa, oznacza się chwila działalności rozporządzeń władz krajowych.

Nr. 15. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i policyi z dnia 14. marca 1860, obowiązujące w całej monarchyi, z wyjątkiem administracyjnego okręgu weneckiego i Pogranicza wojskowego, mocą którego rozporządza się, ażeby zaprowadzone nową ustawą przemysłową książki czeladne miały znaczenie dokumentów podróży i legitymacyi.

Nr. 16. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 18go marca 1860, obowiązujące w całej monarchyi, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, mocą którego postanowienia §§. 117, 158 i 321 procedury karnej rozciągają się na niektóre osoby zostające w służbie publicznej.

Nr. 17. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 18. marca 1860, obowiązujące w całej monarchyi, względem podpisów pokwitowania kasowego, wymaganych w dowód ważnie uskutecznionej zapłaty.

Nr. 18. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 7. kwietnia 1860, obowiązujące w całej monarchyi, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego.

Nr. 19. Rozporządzenie ministerstw, sprawiedliwości i skarbu z dnia 10. kwietnia 1860, obowiązujące w całej monarchyi, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, z oznajmieniem, że notaryusze ostemplować winni znaczki stemplowe, używane w postępowaniu ugodnem.

Nr. 20. Rozporządzenie ministerstwa spraw zagranicznych z dnia 17. kwietnia 1860, obowiązujące w całej monarchyi, względem zawartej między Austryą i państwem kościelnem konwencyi, co do kompetencyi władz sądowych cesarskich i papieskich względem ruchomych spadków obustronnych poddanych.

Nr. 21. Rozporządzenie ministerstwa spraw zagranicznych z dnia 17. kwietnia 1860, obowiązujące w całej monarchyi, względem konwencyi, zawartej między Austryą i państwem kościelnem co do korespondencyi sądów w cywilnych sprawach spornych.

Nr. 22. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 17go kwietnia 1860, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Dalmacyi, Pogranicza wojskowego i Lombardo-weneckiego okręgu administracyjnego, mocą którego obwieszczone zostają bliższe postanowienia względem działalności i przeprowadzenia cesarskiego rozporządzenia z dnia 12. maja 1859, co do podatku konsumcyjnego od zużycia wina i mięsa.

Nr. 23. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 18. kwietnia 1860, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, dla których wydaną została ustawa przemysłowa z dnia 20. grudnia 1859, względem tych profesyi, których prowadzenie zawisło wyjątkowo od przychylenia się lub zezwolenia władzy skarbowej.

Nr. 24. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 22. kwietnia 1860, obowiązujące w całej monarchyi, z wyjątkiem Lombardzko-weneckiego okręgu administracyjnego i Po-

granicza wojskowego, względem zniesienia istniejących jeszcze miejscowych tax od nadania profesyi, tudzież względem opłacania należytości z powodu zameldowania wolnej profesyi, lub podania o koncesyę na wykonanie profesyi.

Nr. 25. Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych z dnia 26go kwietnia 1860, obowiązujące w całej monarchyi, względem zwinięcia krajowych rządów w Krakowie i Czerniowcach, tudzież władz obwodowych w Wadowicach, Bochni i Jaśle, i zaprowadzenia władzy obwodowej w Czerniowcach.

Nr. 26. Rozporządzenie cesarskie z dnia 27. kwietnia 1860, obowiązujące w całej monarchyi, mocą którego znosi się postanowienia §. 29 powszechnej księgi ustaw cywilnych, co do uzyskania obywatelstwa przez podjęcie profesyi.

Nr. 27. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 30. kwietnia 1860, dla tych krajów koronnych w których obowiązuje rozporządzenie z dnia 24. czerwca 1859 r., względem stemplowego traktowania deklaracyi i zapisów długu, jakie w moc §. 6. instrukcyi B. do rozporządzenia z dnia 24. czerwca 1859 (Dziennik ustaw państwa nr. 123) o postępowaniu przy zbiorowej lokacyi majątku sierocińskiego wydane być mają przez dłużnika.

Nr. 28. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 4. maja 1860, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Lombardzko-weneckiego okręgu administracyjnego, o przedłużenie terminu do ściągnięcia wszelkich kategoryi banknotów austryackiego banku narodowego, opiewających na monetę konwencyjną.

Nr. 29. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 7. maja 1860, dla tych krajów koronnych, w których obowiązuje ustawa notaryalna z dnia 21. maja 1855 nr. 94 Dziennika ustaw państwa, względem używania notaryuszów jako komisarzy sądowych i liczby notaryuszów.

Nr. 30. Rozporządzenie wszystkich ministerstw i władz centralnych z dnia 9. maja 1860, mocą którego uregulowanem zostaje postępowanie na wypadek przeprowadzenia zakazu lub exekucyi względem pretensyi, jaką sobie kto rości od skarbu publicznego, lub funduszu zostającego pod publiczną administracyą.

Nr. 31. Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości i skarbu z dnia 12. maja 1860, obowiązujące w całej monarchyi, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, mocą którego zmienia się sposób opłaty należytości za spisanie protestów wexlowych przez urzędników sądowych.

Nr. 32. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu z dnia 13. maja 1860, obowiązujące w całej monarchyi, z wyjątkiem Lombardzko-weneckiego królestwa i Pogranicza wojskowego, względem protokołowania firmy, ksiąg handlowych i przemysłowych, prokury i kompetencyi handlowo-sądowej.

Nr. 33. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 17. maja 1860, którem zarządza się uchylenie sporów o kompetencyę pomiędzy władzami politycznemi a organami reluicyi i regulacyi ciężarów gruntowych.

Nr. 34. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i policyi z dnia 23. maja 1860, obowiązujące w całej monarchyi, z wyjątkiem Lombardzko-weneckiego królestwa i Pogranicza wojskowego, mocą którego rozporządza się, aby książeczki sług w podróżach wewnątrz kraju miały znaczenie dokumentów legitymacyjnych.

Nr. 35. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 3. czerwca 1860, obowiązujące w całej monarchyi, z wyjątkiem Dalmacyi, Lombardzko-weneckiego okręgu administracyjnego i Pogranicza wojskowego, względem częściowej zmiany w § 8 cesarskiego rozporządzenia z dnia 12. maja 1859.

Nr. 36. Rozporządzenie nadkomendy wojskowej, tudzież ministerstw spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 23. czerwca 1860, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, wszakże łącznie z wojskowemi gminami Pogranicza, względem postanowień dodatkowych do przepisów o zastępstwie w służbie wojskowej, obwieszczonych w VII części Dziennika ustaw państwa z roku 1856 pod nr. 27.

Nr. 37. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 7. lipca 1860, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Lombardzko-weneckiego królestwa i Pogranicza wojskowego, o kompetencyi władz politycznych w rozstrzyganiu sporów w razie przeszkody w obrocie zakładów wodnych.

Sprawy krajowe.

(Posiedzenie rady państwa z 15. września.)
(Ciąg dalszy.)

Hrabia Clam czytał dalej:

„Ale chociaż ze względu na teraźniejszy stan finansów Austryi niepozostaje na razie nic innego, jak utrzymać podatki stałe, a zatem także podatek gruntowy w teraźniejszej wysokości łącznie z nadzwyczajnym dodatkiem wojennym, uważa przecież komitet, uwzględniając przytoczone powyżej niedogodności, za rzecz potrzebną przedłożyć wniosek, ażeby c. k. wysoka rada państwa przedstawiła jak najusilniej wysokiemu rządowi:

1) żeby przy blizkiej reformie stałego opodatkowania uważano za regułę niezmienność wyznaczonego na stałych podstawach właściwego podatku gruntowego, gdyż w takim razie może być podwyższany tylko podatek dochodowy od renty gruntowej, stosujący się zawsze do czystego dochodu;

2) żeby dodatki podatkowe nie nakładano na przyszłość podług całego opodatkowania (21⅓%) własności gruntowej, lecz tylko podług przypadającego na nią podatku dochodowego, i

3) żeby w przyszłym roku administracyjnym nienakładano wcale dodatków na potrzeby wojenne.

Również mogłaby wysoka rada państwa zalecić rządowi, ażeby własności gruntowej użyczył takiej opieki, jakiej potrzebuje wielce ze względu na niestosunkowe obciążenie swoje, a to pośrednio tym sposobem, ażeby uboczne przemysłowe gałęzie gospodarstwa wiejskiego były ile możności uwzględniane, ażeby rząd popierał zakładanie popularnych szkół agronomicznych i instytutów kredytu realnego, a nakoniec, ażeby uchylone zostały przeszkody rozwinięcia kultury krajowej w drodze prawodawstwa, jak n. p. uregulowanie prawa wodnego, policyi polowej, komasacyi i t. p. Osobliwie zaś wypadałoby zalecić wysokiemu rządowi zbadania podstaw podatkowych, a przy wymiarze podatków te wschodnie kraje koronne, gdzie produkcya rolnicza musi pokonać rozmaite nieprzyjazne stosunki i wpływy, i właśnie dlatego nie mogła częściowo rozwinąć się tak jak gdzieindziej."

Nad tym ustępem sprawozdania wytoczyła się długa debata i trwała aż do końca posiedzenia.

(Posiedzenie z 17. września.)

Na posiedzeniu rady państwa z 17. września rozpoczął hrabia *Clam* odczyt sprawozdania komitetu następującym ustępem:

„II. Obok przytoczonej już powyżej uwagi, że domowy podatek czynszowy jest zanadto wysoki, wypada wspomnąć jeszcze, że od kilku lat ostygła widocznie chęć budowania w miejscach podlegających domowemu podatkowi czynszowemu. A chociaż być może że na to wpływały także inne stosunki, niepodobna przecież zapoznać, że przy tej solidarnej lokacyi kapitałów nie małą jest przeszkodą wysokość istniejących podatków. Zresztą zachodzi jeszcze ta wielka niedogodność przy domowym podatku czynszowym, że przy odliczaniu procentów *pro sartis tectis* niezwraca się należytej uwagi na rozmaitość stosunków klimatycznych, które też albo mniejszych albo większych wymagają wydatków."

Po krótkiej debacie czytał *Clam* dalej:

„III. Czy przy chwiejących się stosunkach waluty, które szczególnie na przemysł i handel szkodliwie wpływają, dadzą się zebrać projektowane sumy z podatku zarobkowego i dochodowego, to rzecz wątpliwa jeszcze.

„To jednak musiało zwrócić na siebie uwagę komitetu, że zachodząca jak wiadomo przy podatku dochodowym nierówność podziału, jako też niezaprzeczenie szkodliwy wpływ teraźniejszego systemu fasyi i dowolności organów finansowych w ich układaniu, powiększają bez wątpienia niedogodności tego w zasadzie i teoryi słusznego podatku, a to tem bardziej, że nawet ogólna suma tego podatku nie odpowiada stosunkowo wcale odnośnemu przedmiotowi.

„Komitet pozwala sobie zatem proponować: by wys. rada państwa wstawiła się u rządu za tem, ażeby ta gałęź stałego opodatkowania dla uchylenia wszelkich niedogodności wzięta była pod ścisłą rozwagę." (D. n.)

Anglia.

(Czynność p. Lindsay w Ameryce. – Wiadomości bieżące.)

Londyn, 12. października. Członek parlamentu z Sunderlandu p. Lindsay stara się obecnie w Stanach Zjednoczonych pozyskać u Amerykanów swobodniejsze prawodawstwo dla żeglugi. Dnia 24. września miał mowę w Bostonie i zamierzał ztamtąd jechać do Nowego Jorku, Filadelfii i Baltimore, aby i tam przedłożyć swe widoki mężom wpływu. W Bostonie potępił między innemi wyraz „handel nadbrzeżny" w znaczeniu jakie mu dają Amerykanie, rozumiejąc pod nim także handel między Nowym Jorkiem i Kalifornią. Równem prawem, utrzymywał Lindsay, możnaby także nazwać handlem nadbrzeżnym, handel Londynu z Kalkutą."

— Znany kapitan Sherard Osborne, który odznaczył się chlubnie w ostatniej wojnie w Chinach, doradza w jednej z swych korespondencyi w *Times*, założyć stacye wojskowe pomiędzy Singapore a Chinami, na obronę handlu angielskiego w razie wojny.

Francya.

(Trzecia dywizya do Rzymu. – Doniesienia z Syryi, z Egiptu i Abisynii. – Pogłoski z Kochinchiny. – Roboty publiczne w Algieryi.)

Paryż, 12. października. Dziennik tuloński z dnia 9. października pisze: Zapewniają, że trzecia dywizya przeznaczona do Rzymu stanie w Tulonie dnia 20. b. m. Marszałek Vailant obejmuje dowództwo armii okupacyjnej w końcu bieżącego miesiąca. Mówią także, że jenerał de Noue ma powrócić do Francyi i otrzymać tutaj dowództwo. Rząd piemoncki poczynił znaczne zamówienia we Francyi i Anglii dla przyszłej włoskiej floty.

— Do *Monitora armii* piszą z Bejrutu dnia 26. września: Francuska armia ekspedycyjna ruszyła w pochód z obozu dnia 25. pod dowództwem swego naczelnika, miała stanąć na noc w Ainebie a nazajutrz na wzgórzach Dair el Kamar i Beteddyn, i tam pozostać tymczasem. Fuad Basza doniósł, że dnia 24. b. m. wszedł w góry na czele 4 batalionów tureckiej piechoty. Równocześnie wyszedł z Bejrutu 13 pułk liniowy francuski pieszy, aby zająć stanowisko na lewo od Damaszku między Bukfagą i Elszweira. Ruchome kolumny utrzymują komunikacyę i ułatwiają koncentracyę wojsk na wypadek potrzeby. — Po skończeniu działań wojskowych rozpocznie swe czynności komisya europejska. Uznano to za po-

trzebne, zważywszy, że wyroki Fuad Baszy rozdrażniły w najwyższym stopniu ludność muzułmańska. Przy odejściu poczty mówiono, że i do Jerozolimy ma Jafe ma być wysłana kolumna ruchoma. W Alepo odkryto spisek muzułmański i zamierzają ukarać go ostro.

Piszą z Aleksandryi pod dniem 2. października. W Egipcie teraz nieprzerwanie spokój. Wicekról zajmuje się głównie finansami państwa. Z Abisynii donoszą, że znów wybuchła wojna między Cesarzem Teodorem a jego rywalem Nigunie, który korzystając z pory zimowej uorganizował sobie armię z liczną jazdą. W Arabii także spokój. Żołnierze francuscy na okrętach w porcie aleksandryjskim nie mogą odwiedzać miasta. Zabroniono im ze względów politycznych. Liczba ich wynosi 700.

— *Monitor floty* pisze pod dniem 11. b. m. Niektóre dzienniki donosiły jakoby w Kochinchinie miała zajść potyczka, w której wojska nasze straciły kilku oficerów i żołnierzy od służby morskiej. Mniemamy, że pogłoska ta jest zmyśloną, bo dotąd nie przyszła poczta z Chin i dopiero nadejdzie za kilka dni.

Piszą do dziennika *Semaphore* z Algieru na Marsylię: Oczekujemy z wielką niecierpliwością rozpoczęcia wielkich robót, za dekretem cesarskim, które mają prawie zmienić cały stan Algieryi. Przyszłość kolonialnego handlu zawisła od rychłego ukończenia kolei żelaznych i innych tym podobnych robót w Algieryi.

Włochy.

(Rozprawy w izbach turyńskich. — Wiadomości bieżące. — Doniesienia z Neapolu. — Posiłki w walce nad Wolturną.)

Turyn. Hr. Cavour wyraził izbie w mowie swej dnia 11. października, ogłoszonej już w dziennikach, jak pojmuje tę zgodność, do jakiej doprowadziła umysły w izbie najnowsza dyskusya. Wielka jest różnica pomiędzy teraźniejszą aneksią a dawniejszemi. Po układzie w Villafranca nie można się było spieszyć z aneksyami. Toczyły się układy, aby zwołać kongres w którym i Sardynia udział wziąć miała. Dziś nie istnieją już te przeszkody, co do Włoch południowych. Żądamy mówił dalej minister, waszej uchwały, abyście dali dowód tym prowincyom, że wspieracie rząd. Zaszło nieporozumienie między rządem a jenerałem Garibaldim. Nieporozumienie to jednak nie wynikło z naszej winy. Stało się głośnem. Ministeryum postanowiło ustąpić i uczynić parlament sędzią swej polityki. Jest to najwyższy hołd, jaki można oddać komukolwiek. Król jednak zważywszy ofiarę jaką chcieliśmy uczynić ustąpieniem naszem, odrzucił ją. Uważał, że tym krokiem zbytnie osłabiłby się rząd tak na zewnątrz jak wewnątrz. Pozostał nam jeden krok tylko, prosić was abyście osądzili, nie Garibaldego, iż nie podlega władzy waszej, lecz nas, którzy jesteśmy władzy tej wyobrazicielami i z niej wyszli. Jeżeli nas wesprzecie, to wyjdziemy naprzeciw Garibaldemu i ukażemy mu wasz rozkaz z posłannictwem, które nam powierzycie, a które wypełnimy z całego serca. Podamy mu rękę i wezwiemy do zgody w imię parlamentu i Włoch. Rozniosła się pogłoska o ponownem ustępstwie prowincyi włoskich, w zamian za poparcie aneksyi. Zaprzeczam z gruntu tym pogłoskom i dodaję, że gdy raz dokonaną zostanie aneksya, nikt ktobykolwiek był, nie zdoła wymódz żadnych ustępstw na połączonym dwudziestoczterooilionowym narodzie. Mówiono także wiele o Rzymie i Wenecyi.— Chcemy aby wieczne miasto było stolicą Włoch. Co do środków ku temu, musimy wyczekać, jak się do pół roku ułożą okoliczności. W Rzymie przyjdą do skutku zmiany, gdy się upowszechni przekonanie, że są zgodne z swobodą religii. Co do Wenecyi Europa nie przyzwala na wojnę z Austryą. Potrzeba zastosować się do zdania wielkich mocarstw. Europa sądzi, że Sardynia nie jest dosyć potężną sama w sobie, aby oswobodzić Wenecyę. Pokażmy się tylko zgodni i jednomyślni, a zdania te zmienią się z czasem. Wenecyanie nie znoszą cierpliwie swojego jarzma. Austrya na próżno stara się im pochlebiać. Opinia publiczna zmieni się w Francyi, Anglii i w Niemczech, a gdy stanie się liberalniejszą, to już oświadczy się za Wenecyą.

Po tej mowie hr. Cavoura, przyjęto jak wiadomo już z doniesień telegraficznych projekt do prawa względem aneksyi 260 głosami przeciw 6.

— Piszą do *Journal des Debats*, że na posiedzeniu parlamentu dnia 9. b. m. wywołały silny oklask słowa deputowanego Chiavesa. Nie życzę sobie, rzekł, aby Papież, będąc chwałą i potęgą Włoch, opuszczał Rzym. Mniemam, że Ojciec św. zmieni swój zamysł i ujrzymy go obok Króla Włoch w Rzymie panującego na swej stolicy.

Senat zwołany na dniu 10. b. m. na posiedzenie publiczne, aby wziąć pod obrady prawo względem organizacyi gwardyi narodowej w Toskanii, i roztrząsnąć wiele innych projektów do praw. Sprawozdawcą komisyi obradującej nad nowem prawem wyborczem jest p. Patini. Komisya wnosi, aby na 50.000 mieszkańców wybierać jednego deputowanego, tak że w ogóle liczba ich wyniosłaby czterysta.

Dziennik *Espero* pisze: Dwie trzecie części armii naszej, która zajęła Umbryę i Marchyę są już w neapolitańskiem. W dniu przekroczenia granicy wydał rząd okolnik do wszystkich mocarstw. Oznajmia w nim, że nie mógł pozostać obojętnym świadkiem bratobójczej walki, która nie dozwalała ludności swobodnie objawić swe życzenia.

— *Nationalités* twierdzi, że hr. Cavour starał się okolnikiem do sardyńskich reprezentantów zagranicą, wyjaśnić i wytłumaczyć udział wojsk piemonckich w bitwie nad Wolturną i wkroczenie do państw neapolitańskich. Turyńskie dzienniki także potwierdzają istnienie tego dokumentu, który ma być niejako odpowiedzią dla neapolitańskiego posła w Turynie.

— Wstępny artykuł w *Opinione* z dnia 13. b. m. mówi: Włochy nie obawiają się reakcyi wewnątrz. Dyplomatyczna reakcya wywołałaby restytucyę dawnych księstw, a wtedy mogłyby ruchy włoskie przekroczyć granice, które sobie zakreśliły: „od Alp po Adryatyk.“ — Jeżeli Europa nie chce wywołać powszechnej wojny, tedy musi uznać czynów dokonanych. Włochy muszą się zjednoczyć jak najspieszniej i uporządkować wojsko i flotę. Jeżeli będą miały 300.000 ludu pod bronią i silną flotę, natenczas żadne obce mocarstwo nie okaże chęci, wmieszać się do wewnętrznych spraw włoskich.

Neapol. W Teramo, jak donosi *Pays*, przysposabiają się na przyjęcie Wiktora Emanuela, który ma tu przybyć ze Spoleto i Ascoli, a ztamtąd odjechać na Aquilę i Sorę do Neapolu. Sardyńskie wojska muszą omijać gościniec w Frosinone i Terracina, który obsadzili Francuzi, i dla tego wkraczają przez Abruzzy do królestwa neapolitańskiego, tem tłumaczy się ich opóźnione przybycie.

— *Patrie* zapewnia, że wojska piemonckie dla złych dróg staną pod Kapuą dopiero około 18. albo 20. b. m. Garibaldi nic dotąd nie rozpocznie, i starać się tylko będzie utrzymać swoje pozycye. W bitwie z d. 1. b. m. miał stracić 4500 ludzi: neapolitańskie wojska nie poniosły takiej straty, a od tej bitwy otrzymały wiele zasiłków i zajęły na granicy rzymskiej pod Tondi bardzo silne stanowisko, które broni Gaety od północnej strony. Jenerał Cialdini odwiedzając Garibaldego w Neapolu, rekognoskował stanowiska Neapolitanów i przekonał się, że są silne. Sądzą, że 25.000 ludzi nie wystarczy otoczyć Gaetę, na to potrzeba przynajmniej 50.000 ludzi, i do tej siły mają podnieść inwazyę sardyńska. Nim jednak przyjdzie do właściwego oblężenia, trzeba zadać cios stanowczy armii neapolitańskiej.

— Jak słychać, król Franciszek miał odjechać d. 10. b. m. z Kapuy do Gaety, hrabia Trani zaś został w Kapuy: mówią, że źle jest zaprowiantowana, podczas gdy w Gaecie nagromadzone zasoby wystarczą, jak twierdzą, na sześć miesięcy dla 30.000 ludzi. Król rozkazał rozdać między żołnierzy, co brali udział w bitwie dnia 1. b. m., szczodre nagrody. Z pojmanych, bardzo mała liczba, dała się uwieść namowom do wstąpienia w szeregi włoskie, większa część odpłynęła do Genuy jako jeńcy wojenni.

— *Pays* potwierdza udział wojsk piemonckich w walce Garibaldzistów z dnia 1. b. m. w następujący sposób: Garibaldi przysłał do p. Villamarina (sardyńskiego posła w Neapolu) podziękowanie za pomoc, jaką mu dał w bitwie nad Wolturnem, wyprawiając na pole walki bersaglierów i sardyńską artyleryę z Neapolu. *Pays* potwierdza także udział w bitwie artylerzystów angielskiego okrętu wojennego „Renown“, ale dodaje, że artylerzyści działali na własną rękę, bez upoważnienia przełożonych. Angielskie dzienniki nie wspominały dotąd o tej wymówce.

Niemce.

(Wiadomości bieżące. — Zmiany w załogach.)

Monachów, 10. października. Jego król. Wysokość Wiel. książę Toskany Ferdynand powróci tu temi dniami z mieszkania letniego nad jeziorem Bodensee, i po krótkim pobycie w Monachowie odjedzie do Szlakenwert w Czechach. Później wyjedzie Jego kr. Wysokość do Drezna, gdzie przepędzi zimę.

Karlsruhe, 11. października. Od jutra (w piątek) zmienia się według doniesień urzędowej gazety, załoga austryacka w Rasztadzie. Codzień pociągiem wieczornym odjeżdża jeden batalion koleją żelazną do Ulmu, a natomiast przyjeżdża inny pociągiem rannym. Ruch ten będzie trwał cztery doby.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 15. października. Podług otrzymanej tu wiadomości oczekują w Korfu floty angielskiej pod komendą admirała; ta flota pozostanie tam przez całą zimę dla czuwania nad morzem adryatyckiem.

Paryż, 15. paźdz. *La Presse* pisze: Słychać, że z wyjątkiem Anglii oznajmiły wszystkie główne mocarstwa gabinetowi turyńskiemu, że nieuznają blokady Gaety. W porcie Gaety znajdują się w tej chwili dwa rosyjskie i dwa hiszpańskie okręta wojenne, jedna austryacka i jedna pruska korweta. *Patrie* donosi, że francuski wiceadmirał Le Barbier de Tinan wysłał do Gaety okręt liniowy, fregatę i korwetę. — Ten sam dziennik pisze: Ciągle wkraczają wojska piemonckie do Neapolu. Wiktor Emanuel wjedzie, jak słychać, 17. uroczyście do stolicy, urządzi administracyę kraju, a potem obejmie naczelne dowództwo armii nad Volturnem.

Turyn, 14. października. *Opinione* pisze: Odkąd Neapol i Sycylia wyrzekły uroczyście, że pragną przyłączyć się do innych części Włoch, jest Franciszek II. nietylko zdetronizowanym Królem Obojga Sycylii, ale nadto nieprzyjacielem Włoch, którego muszą wyprzeć Włochy z ostatniego schronienia na ziemi narodowej. Włochy nie odrzucają wyroku Europy, ale zastrzegają sobie prawo każdego cywilizowanego państwa, to jest swobodny swój rozwój wewnątrz, i nie przypisując Francyi żadnej odpowiedzialności za wy-

padki po traktacie w Villafranca, chcą się ukonstytuować, by na kongresie europejskim wystąpić silnie i stateczuie.

Turyn, 15. paźdz. Król sardyński przybył do neapolitańskiego miasta Giulianova. Villamarina wyjeżdżał naprzeciw Królowi do granicy.

Medyolan, 14. paźdz. Do *Perseveranzy* piszą z Mesyny z 8. b. m.: Gdy miano ustawić popiersie Garibaldego na podnóżu, z którego zdjęto statuę Ferdynanda, sprawiło to niepomyślne wrażenie. Ludność chciała usunąć popiersie Garibaldego, poczem kwestor na wezwanie kilku obywateli miasta uczynił zadość temu życzeniu.

Temu samemu dziennikowi piszą z Turynu z 13. b. m.: W armii panuje powszechne mniemanie, że interes wojskowy wymaga zamiast wyprawienia wojsk do Neapolu ustawić je nad Padem, gdzie prawdopodobne niebezpieczeństwa nakazują rozwinąć wielkie siły. Rząd i prodyktator Pallavicini chcą koniecznie przenieść dywizye Thurra i Cosenza do Emilii, ustawić je nad Padem lub w Lombardyi nad rzeką Mincio, a na południe wysłać natomiast stare wojska piemonckie.

Rzym, 11. paźdz. (na Marsylię) Jenerałowie Lamoricière i Schmid są tu spodziewani. Jenerał Cordova powołany został do Gaety. Wyszedł rozkaz na ponowienie głównego ataku. Brat Króla neapolitańskiego powrócił do Gaety.

Neapol, 14. paźdz. Prodyktator pozostaje przy swoim urzędzie, Crispi został oddalony.

Konstantynopol, 14. paźdz. Aali Basza, były kaimakam Wielkiego wezyra objął tymczasowo w miejsce Saffet Effendego tekę spraw zagranicznych.

Poczta lewantyńska na Tryest.

Madras, 14. września. Sławny tron krzyształowy w Delhach posłano Królowej angielskiej w upominku.

Batawia, 24. września. W Samaranga wszczął się bunt między obcemi wojskami; 9 ludzi zginęło, 35 obwieszono. Pokazało się, że podobne bunty gotowały się na całej wyspie Jawie.

Szanghai, 19. września. Powstańcy wydali proklamacyę, w której zapowiadają swoje przybycie i grożą zemstą, jeśli miasto się nie podda. Jakoż wczoraj uderzyli na miasto, ale odstraszyły ich działa. Miasto zostaje zawsze jeszcze pod ochroną wojsk francuskich i angielskich. W głównych ulicach wznoszą się kamienne barykady, a osiedleni tu cudzoziemcy utworzyli korpus ochotników.

Sprzymierzeni wylądowali 1go sierpnia w Pehtangu i zastali forty opróżnione; znaleziono tylko drewniane działa i 3 ludzi. W utarczce z konnicą tatarską zostało ranionych 14 ludzi. Sprzymierzeni ciągną na forty Taku i atak miał nastąpić 15. sierpnia.

Kanton, 24. września. Główne przejścia są w ręku powstańców; handel przerwany zupełnie.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 17. października.

Hotel europejski: PP. Br. Romaszkan Mikołaj.

Hotel angielski: Torosiewicz Michał. — Abrahamowicz Józef. — Racibórski Edward.

Hotel krzłowski: Abel Franciszek, c. k. rotmistrz. — Ostermayer, c. k kapitan.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 17. października.

PP. Br. Peten Hen., do Podhorzec. — Wasilko Mik. do Przeworska. — Krzyżanowski Jan, do Liska. — Br. Bechewicz Alex., do Pilip. — Łokuciejowski Ludwik, do Łukawicy. — Krajewski Nik., do Czech. — Stanek Józef, do Wiszenki. — Hubicki Karol, do Ożydowa. — Morzewski Anat., do Smolicy. — Merorowicz Julian, c. k. kapitan, do Stryja. — Baroni Jan, do Słowity. — Obertyński Wacław, do Wiednia. — Br. Petrino Mik., c. k. radca państwa, do Czerniowiec. — Hr. Golejowski Kornel, do Krzywczy. — Czuczawa Krz., do Stanisławowa. — Pruszyński Miecz., na Wołyń. — Hr. Dzieduszycki Wład., do Jezupola. — Pęczykowski Stan., do Pielawy. — Obertyński Leopold, do Stronibab. — Pęczykowski Józef, do Wybranówki. — Dies Ign., c. k. dyrektor policyi, do Czerniowiec.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 16. października.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.72	+ 5.6	92.7	połud.-zach. sł.	pochmurno
2. god. po p. ł.	328.17	+ 8.9	87.3	„ „	„
10. god. wiecz.	328.54	+ 6.2	91.0	„ „	„

TEATR.

Dziś komedya niemiecka ze śpiewami: **„Das Mädl aus der Vorstadt.“**

Jutro na scenie polskiej: **„Wąsy i Peruka,“** komedya w 3 aktach Józ. Korzeniowskiego.

(Nowa opera.) W sobotę, 20. b. m. będzie przedstawiona na tutejszej scenie niemieckiej nowa opera Verdego: **„Traviata.“** Dyrekcya sprawiła umyślnie do przedstawienia tej opery nowe dekoracye i kostiumy.

☞ Menażerya ppów. H. Chantier, J. Druard i Cassanova przy ulicy Majera zabawi jeszcze tylko krótki czas we Lwowie. Produkcye ze zwierzętami i karmienie ich odbywa się codziennie 2 razy o godzinie 4. po południu i o 6. wieczorem.

Kurs lwowski.

Dnia 17 października.		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	w. ł. austr	6	23	6	29
Dukat cesarski	„	6	26	6	32
Półimperyał zł. rosyjski	„	10	72	10	87
Rubel srebrny rosyjski	„	2	8	2	11
Talar pruski	„	1	99	2	2
Polski kurant i pięciozłotówka	„	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.		84	25	84	88
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez	151	—	154	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	kuponów	66	38	67	13
5% Pożyczka narodowa		74	75	75	59

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 17 października	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . . wal. austr.	84	59
„ przedał „ „ 100 po	—	—
„ dawał „ „ 100	—	—
„ żądał „ „ 100	85	—
Wartość kuponu od 100 złr.	—	—

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 17. października

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 76. — Metaliki po 5% za 100 zł. 64.70; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 763 ; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 171.70; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 113 —. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 131.80. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.31, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

KRONIKA.

Nadesłane.

Ostatnie dnie miesiąca września r. b. pozostaną na długo w pamięci mieszkańców Stanisławowa; przez dwa tygodnie bowiem mieliśmy przyjemność ugaszczać w naszem gronie dwóch artystów - ziomków, pp. Kar. Kozłowskiego, skrzypka, i Leopolda Miłaszewskiego, śpiewaka znanego już chlubnie z kilku scen niemieckich. A chociaż miasto nasze nie liczy się wcale do rzędu koncertowych, w których artyści zwykle szukają rozgłosu dla swojej sławy, możemy się przecież pochlubić, że dwa koncerta, któremi udarzyli nas ci artyści 20go i 26go września, nie ustępowały w niczem wielkomiastowym koncertom i akademiom, a nawet były stosunkowo i liczniej odwiedzane, i odznaczały się — że tak powiemy — „prawdziwą swobodą kółka rodzinnego“, z którego słuchacze obok przyjemności umysłowej wynosili także wdzięczność dla artystów, że chociaż przyzwyczajeni do oklasków wielkiego miasta, nie wahali się nawiedzieć skromne ustronie nasze. Z najszczerszym też żalem żegnaliśmy odjeżdżających, a to tem bardziej, że — jak się dowiedzieliśmy — wyjeżdżają za granicę, nie mogąc znaleźć w kraju odpowiedniego pola do rozwinięcia swoich talentów. W obudwu tych koncertach brała także udział jedna z dyletantek tutejszych, panna K., której w imieniu publiczności stanisławowskiej składamy również najczulsze dzięki. X.

(Explozya łodzi piemonckiej.) „Gazzeta di Trento“ donosi następujące szczegóły o explozyi piemonckiej łodzi na jeziorze Garda, d. 8. października:

O godzinie drugiej po południu płynęła łódź z portu Limone (prowincya Brescia) do Desenzano. Zaledwie 3 miglie, gdy z przyczyn jeszcze nie odkrytych pękł kocioł; równocześnie zakradł się ogień do składu prochu i z silną explozyą rozleciał się statek na tysiąc części. Nieszczęściem znajdowało się na łodzi, która pełni inspekcyjną służbę na jeziorze i zawsze objeżdża sardyńską linię Limone-Desenzano, bardzo wiele pasażerów, jadących na targ zbożowy w Desenzano. Liczba wszystkich osób na łodzi włącznie z załogą okrętową wynosiła blisko 70. C. k. austryacki oddział flotyli w Malcesine pospieszył natychmiast na miejsce strasznej katastrofy, i udało się mu ocalić 5 osób bliskich zgonu. C. k. straż finansowa nadeszła także spiesznie i uratowała 3 osoby. Sardyński kapitan i trzech majtków dostali się wpław do brzegu. C. k. oddział flotyli odwiózł ocalonych do Limone i poruczył opiece tamtejszego syndykatu.

Do nabycia w Redakcyi Gazety Lwowskiej.

Gradobicia w okręgu namiestnictwa Lwowskiego od roku 1821 do 1859. Zeszyt pierwszy, obejmujący: Prądy i szlaki gradobitne w Lwowskim obwodzie, z mapą katastralną Lwowskiego obwodu. — 50 centów.

Główny Redaktor *M. Szczęsław Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.